

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/140/2024
Identifikačné číslo spisu:	4421205574
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4421205574.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: I. H., nar. R., bytom W., právne zastúpená: Mgr. Dana Hanková, advokátka, Nové Zámky, M. R. Štefánika 3, proti žalovaným: 1/ P. Q., nar. R., bytom W., 2/ W. Q., nar. R., bytom W., o náhradu škody vo výške 4.150 eur, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10C/98/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. mája 2024 sp. zn. 8Co/33/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom 25. januára 2024 č. k. 10C/98/2021-245 žalobu zamietol, žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 % a štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. mája 2024 č. k. 8Co/33/2024-301 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. a vo výroku III. zmenil tak, že priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 %, žalovaným 1/ a 2/ priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Krajskému súdu v Nitre bolo dňa 19. augusta 2024 doručené podanie žalobkyne (č. l. 342 spisu), ktoré žalobkyňa sama spísala. Uvedené podanie bolo dňa 19. augusta 2024 (č. l. 341 spisu) postúpené Okresnému súdu Nové Zámky na ďalší procesný postup.

3.1. Súd prvej inštancie vyhodnotil podanie žalobkyne podľa obsahu ako dovolanie proti rozsudku

Krajského súdu v Nitre z 23. mája 2024 sp. zn. 8Co/33/2024. Uznesením z 26. augusta 2024 č. k. 10C/98/2021-343 vyzval žalobkyňu (ďalej aj „dovolateľka“) pod následkom odmietnutia dovolania podľa § 447 CSP na doplnenie svojho podania tak, aby obsahovalo všetky osobitné náležitosti dovolania a všeobecné náležitosti podania, a aby bola splnená podmienka uvedená v § 429 CSP, a to povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní, pričom dovolanie musí byť spísané advokátom. Uvedené uznesenie bolo žalobkyňi doručené 3. septembra 2024 (č. l. 346 spisu).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací v zmysle § 35 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), po zistení, že dovolanie podala strana sporu (žalobkyňa), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).

5. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza, že podmienkou dovolacieho konania je obligatórne zastúpenie dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 429 ods. 1 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 druhá veta CSP).

6. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. V danom prípade však odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v napadnutom rozhodnutí (viď str. 19 rozhodnutia krajského súdu „Poučenie“) strany riadne poučil (okrem iného) aj o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom a o nutnosti spísania dovolania a ďalších podaní dovolateľa týmto kvalifikovaným zástupcom (§ 429 ods. 1 CSP).

10. I napriek náležitému poučeniu zo strany súdov nižšej inštancie je z obsahu spisu zrejmé, že dovolanie nebolo spísané advokátom, dovolateľka nepreukázala zastúpenie advokátom, ani vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa oprávňujúce ju na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP). Uvedené nevyplyva ani z ďalšieho podania žalobkyne doručené najvyššiemu súdu 21. októbra 2024, či 22. novembra 2024.

11. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, publikovaného pod R 39/2020 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

12. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v

Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľoch, aby v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „bdelým patrí právo“, predložili v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti.

13. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná obligatórna podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), pretože žalobkyňa ako dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom a nejde o dovolateľku uvedenú v § 429 ods. 2 CSP. Na tomto základe dovolací súd tak dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e) CSP odmietol pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v nedostatku právneho zastúpenia bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/160/2017, 4Cdo/10/2018, 4Cdo/190/2019 ako R 39/2020).

15. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovaným 1/ a 2/ vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu ale vyplýva, že v danom prípade žalovaným 1/ a 2/ v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto v súlade so svojou judikatúrou dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania tak, že žalovaným 1/ a 2/ nárok na ich náhradu nepriznal (R 72/2018).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.